

Lâm Đồng: Phát triển bền vững ngành cà phê, khẳng định vị thế di sản cà phê

13:23 26/12/2025

Để nâng cao giá trị ngành cà phê, Lâm Đồng xác định mục tiêu đẩy mạnh sản xuất theo hướng bền vững, nâng cao chuỗi giá trị, đáp ứng yêu cầu hội nhập và thích ứng với biến đổi khí hậu. Không còn dừng lại ở sản lượng mà là bài toán chế biến sâu, liên kết chuỗi giá trị và khẳng định vị thế di sản cà-phê Việt Nam trên bản đồ thế giới.

Hạt cà phê nhân

Phát triển ngành cà phê bền vững

Xây dựng nền nông nghiệp phát triển bền vững nói chung và trong ngành cà-phê nói riêng không chỉ là mục tiêu mà còn là nhiệm vụ quan trọng, đòi hỏi những nỗ lực rất lớn từ phía cơ quan Nhà nước, khối tư nhân, doanh nghiệp và cả người trực tiếp sản xuất.

Sản xuất cà phê theo hướng bền vững và tuần hoàn là xu hướng tất yếu để tăng giá trị xuất khẩu và thương hiệu cho cà phê

Hiện nay, cà phê là một trong những loại cây trồng chủ lực của tỉnh Lâm Đồng, với diện tích 327.000 ha (chiếm 45,02% diện tích cà phê cả nước), sản lượng năm 2025 ước đạt trên 1 triệu tấn (chiếm 45,49% tổng sản lượng cà phê cả nước). Những năm qua, việc khẳng định chất lượng, uy tín và bản sắc riêng biệt của sản phẩm, đồng thời tạo cơ hội cho phát triển thương hiệu, Lâm Đồng đã tập trung thúc đẩy chuỗi liên kết sản xuất, chế biến, tiêu thụ bền vững. Kết hợp giữa định hướng dài hạn và bối cảnh hiện tại, mức giá neo cao chính là một lợi thế quan trọng cần tận dụng để đẩy nhanh quá trình chuyển đổi từ số lượng sang chất lượng, từ xuất khẩu thô qua các dòng cà-phê đã qua chế biến.

Theo Sở Nông nghiệp và Môi trường, toàn tỉnh có 6 vùng sản xuất cà phê ứng dụng nông nghiệp công nghệ cao đã được công nhận với diện tích 2.268,48 ha, liên kết với 1.404 hộ dân. Các công nghệ tiên tiến như: hệ thống tưới tiết kiệm, bón phân thông minh và ứng dụng hệ thống giám sát thời tiết tự động qua internet đã được áp dụng rộng rãi. Điều này giúp tối ưu hóa tài nguyên, giảm thiểu chi phí và nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm.

Hiện nay, sản xuất cà phê của tỉnh Lâm Đồng đang chuyển mạnh từ sản lượng sang giá trị, chất lượng. Cà phê của tỉnh đã thâm nhập các thị trường lớn như: Thụy Sĩ, Italia, Nhật Bản, Đức, chiếm khoảng 60% giá trị nông nghiệp và có gần 119.000 ha đạt các tiêu chuẩn chứng nhận bền vững quốc tế như: VietGAP, 4C, UTZ, Rainforest và hữu cơ.

Ông Nguyễn Văn Chương - Giám đốc Trung tâm Khuyến nông Lâm Đồng cho biết: “Hiện nay, nhiều vùng trồng cà phê của tỉnh đã áp dụng đồng bộ các tiêu chuẩn trong nước và quốc tế. Đây là cơ sở để cà phê của tỉnh đáp ứng yêu cầu của các thị trường xuất khẩu”.

Cùng với đó, một trong những chiến lược phát triển bền vững của Lâm Đồng là xây dựng và bảo hộ thương hiệu. Toàn tỉnh hiện có 21 nhãn hiệu cà phê được cấp chứng nhận bảo hộ, 33 mã số vùng trồng được cấp phép, góp phần bảo vệ quyền lợi doanh nghiệp, nông dân; bảo đảm truy xuất nguồn gốc, minh bạch cho sản phẩm.

Nâng cao giá trị gia tăng ngành cà-phê

Theo ông Nguyễn Hoàng Phúc, Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Môi trường tỉnh, từ thực tiễn sản xuất xác định mục tiêu trọng tâm trong thời gian tới là đẩy mạnh phát triển ngành cà phê theo hướng bền vững, hiện đại, nâng cao giá trị gia tăng, đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế và thích ứng hiệu quả với biến đổi khí hậu.

Tập trung phát triển ngành cà phê đi vào chiều sâu, gắn với ứng dụng công nghệ sẽ giúp nâng cao giá trị gia tăng của sản phẩm xuất khẩu. Điều này cũng tạo cơ hội để lợi nhuận được phân bổ đồng đều giữa các đối tượng tham gia trong toàn chuỗi, từ đó tạo nên lợi ích đồng đều, giúp níu giữ và thúc đẩy các đối tượng cùng phát triển vì sự bền vững ngành công nghiệp xuất khẩu tỷ USD.

Áp dụng phương pháp canh tác theo mô hình nông nghiệp tái sinh, vườn cà phê của bà con nông dân

Theo đó, ngành nông nghiệp tỉnh sẽ tổ chức rà soát, quy hoạch lại các vùng sản xuất cà phê theo hướng tập trung, bảo đảm nguồn nguyên liệu ổn định phục vụ chế biến và chế biến sâu. Cùng với đó, chú trọng xây dựng và thực hiện hiệu quả các chuỗi liên kết sản xuất, tiêu thụ cà phê bền vững, gắn kết chặt chẽ giữa nông dân, hợp tác xã và doanh nghiệp.

Kế hoạch phát triển ngành cà phê giai đoạn 2026 - 2030 sẽ được xây dựng đồng bộ, gắn với quy trình kỹ thuật canh tác, kế hoạch tái canh, cải tạo và chuyển đổi giống, phù hợp với điều kiện sinh thái của từng tiểu vùng.

Theo ông Phan Nguyễn Hoàng Tân, Giám đốc Sở Nông nghiệp Môi trường tỉnh Lâm Đồng: “Cà phê Việt Nam cũng như Lâm Đồng đang đứng ở chuỗi giá trị nấc thang thấp, chủ yếu là trồng chế biến và xuất khẩu thô. Cà phê Lâm Đồng chưa tham gia được chuỗi giá trị ở nấc cao hơn, như chế biến sâu thương hiệu”.

Ngành nông nghiệp tỉnh sẽ thường xuyên quan tâm nâng cao chất lượng sản phẩm cà phê phục vụ xuất khẩu; thúc đẩy sản xuất theo các tiêu chuẩn, chứng nhận quốc tế; xây dựng mã số vùng trồng, hệ thống truy xuất nguồn gốc; đẩy mạnh ứng dụng chuyển đổi số trong sản xuất, từng bước phát triển nông nghiệp thông minh, nông nghiệp hữu cơ, thân thiện với môi trường.

“Song song với đó, Lâm Đồng sẽ xây dựng cơ chế, chính sách hỗ trợ phát triển ngành cà phê, khai thác hiệu quả chỉ dẫn địa lý “cà phê Lâm Đồng”, gắn với thương hiệu “Đà Lạt - Kết tinh kỳ diệu từ đất lành”, nhằm nâng cao giá trị và hình ảnh cà phê trên thị trường trong và ngoài nước”, ông Nguyễn Hoàng Phúc cho biết.

Giải pháp phát triển bền vững cho ngành cà phê

Về lâu dài, phát triển của ngành cà phê theo hướng bền vững vẫn cần dựa trên cơ sở vững chắc và tuân thủ định hướng phát triển ngành của Nhà nước. Kết hợp giữa định hướng dài hạn và bối cảnh hiện tại, mức giá neo cao chính là một lợi thế quan trọng cần tận dụng để đẩy nhanh quá trình chuyển đổi từ số lượng sang chất lượng, từ xuất khẩu thô qua các dòng cà phê đã qua chế biến.

Rang xay cà-phê. Hình minh hoạ

Đầu tư vào cơ sở hạ tầng hiện đại, kho lưu trữ và nhà máy chế biến là rất quan trọng, để cải thiện quy trình xử lý sau thu hoạch và giảm tổn thất về chất lượng. Điều này có thể giúp hợp lý hóa chuỗi cung ứng, nâng cao hiệu quả vận chuyển và lưu trữ cà phê. Để nâng cao giá trị gia tăng, các doanh nghiệp cần đầu tư vào công nghệ chế biến hiện đại, phát triển các sản phẩm như cà phê hòa tan, viên nén, cà phê đặc sản. Mục tiêu đến năm 2030 là nâng tỷ lệ chế biến sâu lên 30-40%, thay vì chỉ dưới 10% như hiện tại.

Theo ông Lương Văn Tự, nguyên Thứ trưởng Bộ Công Thương, Chủ tịch Hiệp hội Thông tin Tư vấn Kinh tế Thương mại Việt Nam, trong 25 năm tới, để Việt Nam giữ vị trí thứ 2, đưa kim ngạch xuất khẩu cà phê đạt hơn 10 tỷ USD, chúng ta phải thúc đẩy năng suất, tăng chế biến sâu, giảm xuất khẩu thô, chú trọng “năng suất, chất lượng, giá trị gia tăng”.

Đồng thời cần nâng cao nhận thức, trách nhiệm của người sản xuất trong việc quản lý, xử lý chất thải trong sản xuất cà phê; không tái sử dụng các bao bì, thùng chứa phân bón, thuốc bảo vệ thực vật, hóa chất để chứa đựng sản phẩm; vỏ bao, gói thuốc bảo vệ thực vật, phân bón sau sử dụng phải thu gom, xử lý theo quy định pháp luật về bảo vệ môi trường; rác phải được thu gom và phân loại đúng cách, được chuyển giao cho đơn vị chức năng, năng lực phù hợp để xử lý theo quy định về quản lý chất thải nguy hại... Vì vậy, để giảm thiểu chất thải trong sản xuất cà phê, cần nâng cao nhận thức của các bên, như thu gom, vận chuyển, phân loại, xử lý, tái sử dụng...

Trong điều kiện biến đổi khí hậu và đòi hỏi ngày càng cao của thị trường về chất lượng, an toàn thực phẩm và truy xuất nguồn gốc. Phát triển bền vững đang là đòi hỏi cấp thiết của ngành cà phê, nhằm từng bước nâng cao năng suất, chất lượng, giá trị gia tăng và cải thiện thu nhập cho nông dân.

Ly cà phê giữ kỷ lục tại Lễ hội di sản cà phê toàn cầu 2025

Theo bà Lê Hoàng Diệp Thảo, CEO King Coffee, trong dịp tổ chức Lễ hội di sản cà phê toàn cầu, cùng với công bố Liên minh cà phê Việt Nam và Thế giới (GCA), King Coffee cũng đề xuất thực hiện tầm nhìn chiến lược, nhằm thực hiện Dự án “Phát triển đại dự án The Global Coffee Heritage - chiến lược phát triển ngành cà phê Việt Nam, giai đoạn 2025 - 2040”.

Sản xuất cà phê theo hướng bền vững và tuần hoàn là xu hướng tất yếu. Các mô hình trồng cà phê thân thiện với môi trường, ứng dụng công nghệ cao, giảm sử dụng hóa chất nông nghiệp đang được khuyến khích. Điều này không chỉ giúp tăng sản lượng mà còn đáp ứng các tiêu chuẩn ESG (môi trường, xã hội, quản trị), giúp ngành cà phê thâm nhập sâu hơn vào hệ thống phân phối toàn cầu. Điều quan trọng là cần tập trung vào chất lượng, công nghệ và xây dựng thương hiệu quốc gia mạnh mẽ.

Hoàng Phương